

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib.
XII**

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De vsuraria in Frechene, quae mortua denarios numera[n]tes imitabatur,
cap. 40.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

Christi fidelis prædictor, lætus expirauit. APOLLO-
NIVS: De confessione non dubito quin valde sit bona,
secundum quod tertiae distinctionis plurima probant
exempla. CÆSARIVS: De morte iustorum hæc
dicta sufficient, de quibus etiam in superioribus
multa exempla redundant, quæ recapitulare super-
fædeo, quia ad mortes malorum festino. Quam misé-
rè, quam horribiliter moriantur usurarij, auari, pe-
cuniosi, dolosi, superbi, prædones, homicida, conten-
tiosi, luxuriosi, vitijsque similibus subiecti, quæ Apo- **Gals.**
stolus appellat opera carnis, quibusdam tibi pandam
exemplis.

CAPVT XXXIX.

IN ciuitate Metensi, sicut mihi narrauit Abbas **De mor-**
quidam ordinis nostri, usurarius quidam defunctus **te malo-**
est, auarus nimis: qui cum moriturus esset, suppli- **rum, &**
cauit vxori suæ, ut crumenam denarijs refertam iuxta **primo v-**
se poneret in sepulchrum. Quod cum illa fecisset, **surario-**
quanto secretius potuisset, tamen latere non potuit. **rum.**
Accedentes aliqui, sepulchrum latenter aperuerunt,
& ecce duos ibi conspicantur butones, unum ex ore
crumenæ, alterum in pectore: ille denarios ore de
crumenæ extrahebat, iste suscipiens extractos cordi
eius immittebat, ac si dicerent: Nos pecunia satiabi-
mus cor tuū insatiabile. Quib⁹ visis, illi timore percul-
si, terrā rejicientes fugerūt. Quid putas anima huius
pati in inferno, à vermis immortalibus, si tā horrē-
da in eius corpore demōstrata sunt in sepulchro? Non
minus horrendum est quod sequitur.

CAPVT XL.

IN villa Frechene, quæ ad unum miliare distat à
Colonia, matrona quædam morabatur iutta no-
mine, moribus quidem satis composita, sed usur-
ria: de quo vitio cum saepius argueretur à Supprio-
re nostro Gerlaco, qui tunc temporis ecclesiam
iam dictæ villæ regebat, emendationem quidem pro-
misit, sed non seruavit. Tandem in peccatis suis mor-
tua est: & propter tumorem corporis, ne fæteret, po-
sita est super terram. Et ecce, diabolus manus eius &
V V S **bra chia**

brachia mouit, ad instar numerantis pecuniam: mis-
sum est pro Gerlaco, ut diabolum à vexatione corpo-
ris exorcismis cohiberet: quod cùm fecisset, corpus
quieuit, & cùm adjurare cessaret, illud non cessauit,
nunc crura nunc manus mouendo. Tunc tollens ari-
stas, aquæ benedictæ intinxit, & ori eius immisit, quas
illa audissimè masticare cœpit, tandem tollens stola,
cum exorcismo collo eius circumligauit, sicquedæ-
mones ab eius corpore compescuit. Erat ibi tempo-
re eodem rusticus quidā, qui dicebat sacerdoti: Seia-
ris domine, quòd diabolus in hac nocte stupenda o-
perabitur in hoc corpore. Referam enim vobis simi-
le, quod temporibus contigit pueritiae meæ.

CAPV R XLI.

FVerat in Bacheim, villa proxima, famosa quædam
vsuraria: hæc cùm moritura esset, campum totū
coruis ac cornicibus vidit repletum, & clamauit
fortiter: Ecce modò appropinquant foris ad me. Et
adjecit; ô wi, ô wi, modò sunt in recto, modò in do-
mo, modò peccatum meum laniant, modò animam meā
extrahunt, sicque cum v lulatu efflauit spiritum, à dæ-
monibus ad inferos deducendum: qui eadem nocte
corpus de feretro, multis, qui aderant, videntibus tol-
lentes, vsque ad tectum leuauerunt, & cùm trabi im-
pingerent, iuxta limen ostij illud cadere sientes, cō-
fregerunt. Extincta sunt luminaria, fugerunt homi-
nes, manè in iam dicto loco corpus reperientes, quod
bestiali sepulturæ tradiderunt.

CAPV R XLII.

IN diœcesi Colonensi ante paucos annos miles
quidam defunctus est nomine Theodericus, vsura-
rius admodum nominatus: hic tandem infirma-
tus, materia ascende in cerebrum, factus est phren-
eticus: qui cùm quotidie dentes & os moueret, dixer-
runt ei ministri sui: Quid comeditis domine? Re-
spondit ille: Denarios ego mastico. Visum ei fuerat
quòd denarios ori eius dæmones infunderent: Non
possum, inquit, sustinere dæmones istos, portate me
ad monasterium Rodey, boni illic homines sunt, forte
auxi-